

UCHWAŁA NR .....
RADY MIASTA OSTROŁĘKI

z dnia ..... r.

zmieniająca uchwałę w sprawie ustalenia nazw ulic i placów w mieście Ostrołęka

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 13 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016r. poz. 446 ze zm.) oraz art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 1 kwietnia 2016r. o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej (Dz. U. z 2016r. poz. 744) uchwała się, co następuje:

§ 1.

W załączniku Nr 1 do uchwały Nr VI/30/85 Miejskiej Rady Narodowej w Ostrołęce z dnia 14 stycznia 1985r. w sprawie ustalenia nazw ulic i placów w mieście Ostrołęka (Dz. Urz. Województwa Ostrołęckiego Nr 4 poz. 54) w pkt 3 wyrazy „**I Armii Wojska Polskiego**” zastępuje się wyrazami „**Aleja Wojska Polskiego**”.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Ostrołęki.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego.

Uzasadnienie do Uchwały Nr .....

Rady Miasta Ostrołęki

z dnia ..... r.

W dniu 2 września 2016r. weszła w życie ustawa z dnia 1 kwietnia 2016r. o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej, zwana dalej *ustawą*. Zgodnie z art. 1, pkt 1 *ustawy* nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej, w tym dróg, ulic, mostów i placów, nadawane przez jednostki samorządu terytorialnego nie mogą upamiętniać osób, organizacji, wydarzeń lub dat symbolizujących komunizm lub inny ustrój totalitarny, ani w inny sposób takiego ustroju propagować.

Ustawa określa, że za propagujące komunizm uważa się także nazwy odwołujące się do osób, organizacji, wydarzeń lub dat symbolizujących represyjny, autorytarny i niesuwerenny system władzy w Polsce w latach 1944-1989.

Jednostki samorządu terytorialnego mają ustawowy obowiązek – w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie *ustawy* – zmienić nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej, w tym dróg, ulic, mostów i placów, upamiętniające osoby, organizacje, wydarzenia lub daty symbolizujące komunizm lub inny ustrój totalitarny lub propagujące taki ustrój w inny sposób. W przypadku niewykonania tego obowiązku wojewoda wydaje zarządzenie zastępcze, w którym nadaje nową – zgodną z duchem *ustawy* – nazwę, w terminie 3 miesięcy od dnia, w którym upłynął wyżej wymieniony 12-miesięczny termin.

W ocenie Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, jako wypełniająca normę art. 1 *ustawy*, powinna zostać zmieniona nazwa ulicy **I Armii Wojska Polskiego**.

I Armia Wojska Polskiego – związek operacyjny zorganizowany przez władze Związku Sowieckiego wbrew władzom państwowym Rzeczypospolitej Polskiej w 1944 roku. Najpierw powstał pod nazwą „1 Armia Polska w ZSRS”, następnie – po utworzeniu przez Stalina PKWN – przemianowano go formalnie na „1 Armię Wojska Polskiego”. I AWP powstała 19 marca 1944 roku na mocy decyzji władz Związku Sowieckiego z 13 marca 1944 r. Utworzono ją, jako związek operacyjny pod nazwą 1 Armia Polska w ZSRS. Za akceptacją J. Stalina na czele 1 Armii postawiono dotychczasowego dowódcę 1 Dywizji Piechoty Zygmunta Berlinga – zdegradowanego dezertera z Wojska Polskiego, który w ramach wewnętrznych decyzji władz ZSRS został mianowany w sowieckich siłach zbrojnych na stopień generalski. W październiku 1944 r. na czele 1 Armii Wojska Polskiego Stalin postawił generała Armii Czerwonej Władysława Korczyca.

W grudniu 1944 r. zmienił go na generała Armii Czerwonej Stanisława Popławskiego.

Gloryfikacja tego związku taktycznego, bezprawnie wykorzystanego przez Związek Sowiecki (oprócz działań militarnych przeciw Niemcom) do realizacji celów politycznych, rozbieżnych z polską racją stanu, jest czym innym niż upamiętnienie losu żołnierzy, którzy w różnych okolicznościach znaleźli się w szeregach I Armii. Zwykłym polskim Żołnierzom, pragnącym wolności Ojczyzny, walczącym także w tej formacji, nie odmawiamy szacunku i pamięci. Część z nich wywodziła się z jednostek utworzonych przy Armii Czerwonej jeszcze na terytorium ZSRS. Wielu przeszło przez łagry i miejsca zesłania w odległych republikach ZSRS. Uwolnieni na podstawie układu Sikorski-Majski, nie zawsze byli w stanie dotrzeć do miejsc formowania jednostek Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej w ZSRR. Części z nich władze sowieckie uniemożliwiły poprzez zablokowanie dalszej rekrutacji do Wojska Polskiego. Natomiast od 1943 r. władze sowieckie otworzyły drogę do nowych jednostek, tworzonych przy Armii Czerwonej pod polskimi nazwami i przy wykorzystaniu polskiej symboliki narodowej. To mogło oznaczać dla wielu Polaków szansę na powrót do Ojczyzny. Byli kierowani przez sowieckie „Wojenkomaty” albo też zgłaszali się ochotniczo. Część była przydzielona z szeregów Armii Czerwonej, do której trafili na zasadzie przymusowego poboru. Część żołnierzy 1 Armii pochodziła z przymusowego poboru zorganizowanego na ziemiach polskich. Dla wielu spośród tych wcielanych do armii już na ziemiach wschodnich RP przynależność do jednostek z obowiązującym językiem polskim i występujących pod polskimi znakami narodowymi przy Armii Czerwonej była szansą na uniknięcie wcielenia wprost do jednostek Armii

Czerwonej. Zatem raz jeszcze należy podkreślić, że zmieniając nazwę ulicy, nie odmawiamy szacunku polskim Żołnierzom.

Realizując postanowienia art. 1, pkt 1 *ustawy* proponuje się zastąpienie dotychczasowej nazwy ulicy **I Armii Wojska Polskiego** na **Aleja Wojska Polskiego**, podkreślającą tradycję polskich formacji wojskowych od początku XIX wieku, dążących do odzyskania niepodległości Polski, walczących później na wszystkich frontach I i II wojny światowej oraz rolę sił zbrojnych w historii Państwa Polskiego. W ten sposób oddajemy cześć wszystkim Żołnierzom walczącym o wolność Ojczyzny. Nazwa nawiązuje też historycznie do stacjonowania w Wojciechowicach 5 Pułku Ułanów Zasławskich, będących formacją Wojska Polskiego II RP.

Wojsko Polskie – ogólna nazwa polskich sił zbrojnych stanowiących: formacje zbrojne państwa polskiego, zorganizowanych wojsk Polaków na terytorium dawnego państwa polskiego, zorganizowanych wojsk Polaków niebędących częścią struktury państwa polskiego, działających poza terytorium Polski.

Nazwa „Wojsko Polskie” była używana od początku XIX wieku, a oficjalnie została wprowadzona w 1918 roku. Używana jest także obecnie, jako synonim oficjalnej nazwy Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej.

W tym miejscu należy podkreślić, iż wyraz „Aleja” nie określa rodzaju ciągu komunikacyjnego, a stanowi część nazwy ulicy. Pisownia „Aleja” z dużej litery jest zabiegiem przemyślanym i ma na celu podkreślenie zasług Wojska Polskiego.

Zgodnie z art. 5 ust. 1 *ustawy*, pisma oraz postępowania sądowe i administracyjne w sprawach dotyczących ujawnienia w księgach wieczystych oraz uwzględnienia w rejestrach, ewidencjach i dokumentach urzędowych zmiany nazwy dokonanej na podstawie *ustawy* są wolne od opłat.

Ponadto mieszkańcy nie mają obowiązku wymiany dokumentów, gdyż wszystkie dokumenty zawierające dotychczasową nazwę ulicy zachowują swoją ważność - stwierdza to jednoznacznie art. 5 ust. 2 *ustawy*.